

زراعت واصلاح حبوبات آبی

تالیف:

بنفشہ یوسفی (دانشجوی دکتری)

غلامرضا عبادوز (عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی خوزستان)

شهراد لک (عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اهواز)

محمد رضا نازنیا (عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اهواز)

احسان بهمنی

مریم برزکار (کارشناس ارشد تربیت مربیان)

فاطمه میر شکاری

منصور تیمار (دانشجوی دکتری)

ویراستار: فاطمه یوسفی

عنوان و نام پدیدآور

زراعت و اصلاح حبوبات آبی / تالیف بنفشه یوسفی ... [و دیگران]؛
ویراستار فاطمه یوسفی.

مشخصات نشر

تهران : انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری

۱۸۶ ص. : مصور، جدول، نمودار.

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۸۲۴۸-۹۶-۵ :

وضعیت فهرست نویسی

فنی

یادداشت

تالیف بنفشه یوسفی، غلامرضا عبادوز، شهرام لک، محمدرضا دادتیا،
احسان بهمنی، مریم برزکار، فاطمه میرشکاری، منصور تیمار.

یادداشت

کتابنامه: ص. ۱۷۱.

موضوع

حبوبات

موضوع

Legumes

موضوع

حبوبات -- اصلاح نژاد

موضوع

Legumes -- Breeding

شناسه افزوده

یوسفی، بنفشه، ۱۳۵۷ -

شناسه افزوده

یوسفی، فاطمه

رده بندی کنگره

۱۳۹۵ ۳۶۲۲ / ۱۷۷۵۵

رده بندی نیویی

۶۳۵/۶۵

شماره کتبشناسی ملی

۴۲۴۱۲۰۱ :

زراعت و اصلاح حبوبات آبی

تالیف:

بنفشه یوسفی، غلامرضا عبادوز، شهرام لک، محمدرضا دادتیا،
احسان بهمنی، مریم برزکار، فاطمه میرشکاری، منصور تیمار

ناشر:

انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی

سال چاپ:

۱۳۹۵

تیراژ:

۲۰۰ نسخه

نوبت چاپ:

اول

ویرستار:

فاطمه یوسفی

شابک:

۹۷۸-۶۰۰-۸۲۴۸-۹۶-۵

ناظر چاپ:

رضا غلامی

چاپ:

تحقیقات آموزش کشاورزی

قیمت:

۱۲۰۰۰ تومان

آدرس: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، نبش خیابان وحید نظری، ساختمان نادر، طبقه اول واحد ۱

فروشگاه و نمایشگاه دائمی انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی

تلفن: ۰۶۶۹۶۳۲۲۷-۰۶۶۴۸۱۳۳۰ همراه: ۰۹۱۲۶۹۹۵۸۳۲

www.tak.com

Email: atk_ir@yahoo.com

حق چاپ برای انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی محفوظ است.

۱	مقدمه
	فصل اول: انواع لوبیا
۳	۱-۱- مقدمه
۴	۱-۲- زراعت لوبیا قرمز
۴	۱-۲-۱- تاریخچه
۴	۱-۲-۲- خصوصیات گیاه‌شناسی
۹	۱-۳-۱- نیازهای اکولوژیکی
۹	۱-۴-۱- مکان مناسب کشت لوبیا
۱۰	۱-۵-۱- کاشت
۱۰	۱-۵-۲-۱- آماده‌سازی زمین
۱۱	۱-۵-۲-۲- عمق کاشت
۱۱	۱-۵-۳-۱- انتخاب بذر
۱۱	۱-۵-۳-۲- تراکم بوته و میزان بذر
۱۲	۱-۵-۴-۱- تاریخ کاشت
۱۲	۱-۵-۴-۲- روش‌های کاشت
۱۲	۱-۵-۵-۱- هیرم کاری و کشت مکانیزه
۱۲	۱-۵-۵-۲- روش دست‌نشان
۱۳	۱-۶-۲-۱- ارقام لوبیا قرمز
۱۳	۱-۶-۲-۱- رقم ناز
۱۳	۱-۶-۲-۲- رقم درخشان
۱۳	۱-۶-۲-۳- رقم گلی
۱۴	۱-۶-۲-۴- رقم اختر
۱۴	۱-۶-۲-۵- رقم صیاد
۱۴	۱-۷-۲-۱- داشت
۱۴	۱-۷-۲-۱- آبیاری
۱۵	۱-۷-۲-۲- کودهای مورد نیاز
۱۸	۱-۷-۳-۱- تناوب زراعی لوبیا
۱۸	۱-۷-۴-۱- کنترل علف‌های هرز
۲۴	۱-۸-۲-۱- برداشت
۲۵	۱-۹-۲-۱- ارزش غذایی لوبیا قرمز
۲۵	۱-۱۰-۲-۱- خواص لوبیا قرمز

۲۷	۱-۲-۱۱- روش‌های اصلاحی لوبیا قرمز
۲۸	۱-۲-۱۲- ساختار گل و تلقیح مصنوعی در لوبیا
۲۸	۱-۲-۱۳- روش‌های اصلاح لوبیا
۲۸	۱-۲-۱۴- اهداف اصلاحی لوبیا
۲۹	۱-۲-۱۵- یافته‌های نوین تحقیقاتی در لوبیا قرمز
۲۹	۱-۲-۱۵-۱- بهینه‌سازی شرایط باززائی گیاه لوبیا
۳۰	۱-۲-۱۵-۲- مقایسه اثر ضد قارچی پروتئین دفن‌زین تولیدشده در لوبیا و اشریشیا کولی
۳۰	۱-۲-۱۵-۳- عرضه رقم جدید لوبیای مقاوم در برابر گرما
۳۲	۱-۳-۱- لوبیا چیتی
۳۲	۱-۳-۱-۱- تاریخچه و خاستگاه
۳۲	۱-۳-۲- نام‌های لاتین و بومی
۳۲	۱-۳-۴- کاشت
۳۲	۱-۳-۴-۱- آماده‌سازی زمین
۳۳	۱-۳-۴-۲- تاریخ کاشت
۳۳	۱-۳-۴-۳- روش‌های کاشت
۳۴	۱-۳-۵- ارقام لوبیا چیتی
۳۴	۱-۳-۵-۱- صدری
۳۴	۱-۳-۵-۲- تلاش
۳۴	۱-۳-۵-۳- رقم محلی خمین
۳۵	۱-۳-۵-۴- سرحدی
۳۵	۱-۳-۶- داشت
۳۵	۱-۳-۶-۱- تک کردن، وجین و سله‌شکنی
۳۵	۱-۳-۶-۲- آبیاری
۳۶	۱-۳-۶-۳- تغذیه و کودهای مورد نیاز
۳۶	۱-۳-۶-۳-۱- غلف‌های هرز مزارع لوبیا چیتی
۳۷	۱-۳-۷- برداشت
۴۰	۱-۳-۸- ارزش غذایی لوبیا چیتی
۴۰	۱-۳-۹- خواص لوبیا چیتی
۴۱	۱-۳-۱۰- طرح‌های تحقیقی جدید در لوبیا چیتی
۴۱	۱-۳-۱۰-۱- مقایسه ارزیابی تنوع ژنتیکی لوبیا چیتی در گلخانه و مزرعه
۴۲	۱-۳-۱۰-۲- بررسی وراثت‌پذیری برخی صفات کمی مهم لوبیا چیتی
۴۲	۱-۳-۱۰-۳- بررسی اثرات سطوح مختلف کود فسفاته بر عملکرد و اجزای عملکرد لوبیا چیتی
۴۴	۱-۴-۱- لوبیا سفید
۴۴	۱-۴-۱-۱- تاریخچه

۴۴	۱-۴-۲- شرایط اکولوژیکی مناسب لوبیای سفید
۴۴	۱-۴-۳- گیاهشناسی لوبیای سفید
۴۷	۱-۴-۴- کاشت لوبیای سفید
۴۷	۱-۴-۵- ارقام مهم لوبیای سفید
۴۷	۱-۴-۵-۱- پاک
۴۸	۱-۴-۵-۲- دانشکده
۴۸	۱-۴-۵-۳- الماس
۴۹	۱-۴-۵-۴- دهقان
۴۹	۱-۴-۵-۵- مرمر
۴۹	۱-۴-۵-۶- یس
۴۹	۱-۴-۵-۷- رستا
۵۰	۱-۴-۸- م لوبیا سفید ۱۱۸۰۵
۵۰	۱-۴-۶- داشت
۵۰	۱-۴-۶-۱- آبیاری
۵۱	۱-۴-۶-۲- کنترل علفهای هرز
۵۱	۱-۴-۷- برداشت لوبیای سفید
۵۱	۱-۴-۸- ارزش غذایی لوبیا سفید
۵۲	۱-۴-۹- خواص لوبیا سفید
۵۴	۱-۴-۱۰- مقایسه عملکرد و تعیین سازگاری بین مارقام لوبیا سفید
۵۴	۱-۴-۱۱- آفات لوبیا (لوبیا قرمز، لوبیا سفید و لوبیا چیتی)
۷۷	۱-۵- بیماریهای انواع لوبیا (قرمز، چیتی و سفید)
۷۷	۱-۵-۱- بلایت باکتریایی
۷۹	۱-۵-۲- زنگ
۸۰	۱-۵-۳- لکه زاویه‌ای
۸۲	۱-۵-۴- آنتراکنوز
۸۳	۱-۵-۵- پژمردگی اسکروتین‌یابی (کیک سفید)
۸۵	۱-۵-۶- پوسیدگی زغالی
۸۶	۱-۵-۷- لکه برگ‌ آلترناریایی (لکه غلافی)
۸۷	۱-۵-۸- پوسیدگی فوزاریومی ریشه
۸۹	۱-۵-۹- زردی فوزاریومی
۸۹	۱-۵-۱۰- بوته میری گیاهچه
۹۰	۱-۵-۱۱- ویروس موزائیک زرد لوبیا
۹۲	۱-۵-۱۲- ویروس‌های موزائیک معمولی لوبیا
۹۳	۱-۶- لوبیا چشم بلبلی

۹۴	۱-۶-۱- تاریخچه
۹۴	۱-۶-۲- شرایط اکولوژیکی
۹۵	۱-۶-۳- مشخصات گیاه شناسی لوبیا چشم بلبلی
۹۸	۱-۶-۴- کاشت لوبیا چشم بلبلی
۹۸	۱-۶-۴-۱- تهیه و آماده سازی زمین
۹۸	۱-۶-۴-۲- تاریخ کاشت
۹۸	۱-۶-۴-۳- انتخاب بذر
۹۸	۱-۶-۴-۴- روش های بذرکاری لوبیای چشم بلبلی
۹۹	۱-۶-۵- ارقام
۹۹	۱-۶-۶- داشت لوبیا چشم بلبلی
۹۹	۱-۶-۶-۱- آبیاری
۹۹	۱-۶-۶-۲- کاه های مورد نیاز
۱۰۰	۱-۶-۶-۳- مبارزه با آفات و بیماری ها
۱۰۳	۱-۶-۷- تناوب
۱۰۳	۱-۶-۸- علف های هرز لوبیا چشم بلبلی
۱۰۴	۱-۶-۹- برداشت لوبیا چشم بلبلی
۱۰۵	۱-۶-۱۰- ارزش غذایی لوبیا چشم بلبلی
۱۰۵	۱-۶-۱۱- خواص لوبیا چشم بلبلی
۱۰۶	۱-۶-۱۲- اصلاح لوبیا چشم بلبلی
۱۰۶	۱-۶-۱۲-۱- دورگ گیری
۱۰۷	۱-۶-۱۲-۲- اهداف اصلاحی لوبیا چشم بلبلی
۱۰۷	۱-۶-۱۳- مقایسه لوبیاهای پرمصرف

فصل دوم: باقلا

۱۱۲	۲-۱- مقدمه
۱۱۲	۲-۲- منشأ و تاریخچه گیاه باقلا
۱۱۲	۲-۳- سطح زیر کشت
۱۱۳	۲-۴- نیازهای اکولوژیکی
۱۱۳	۲-۵- ارزش غذایی و اهمیت اقتصادی
۱۱۳	۲-۶- گیاه شناسی باقلا
۱۱۴	۲-۷- کاشت
۱۱۴	۲-۷-۱- آماده سازی زمین برای کشت باقلا
۱۱۴	۲-۷-۲- تاریخ کاشت
۱۱۵	۲-۷-۳- روش های کشت
۱۱۵	۲-۷-۴- عمق کشت

۱۱۵	۸-۲- ارقام باقلا
۱۱۵	۸-۲-۱- برکت
۱۱۵	۸-۲-۲- باقلای زهره
۱۱۵	۸-۲-۳- باقلای الجزایری
۱۱۶	۸-۲-۴- باقلای شامی
۱۱۶	۸-۲-۵- باقلای شاخ بزی
۱۱۶	۲-۹- داشت باقلا
۱۱۶	۲-۹-۱- آبیاری باقلا
۱۱۶	۲-۹-۲- تناوب زراعی
۱۱۷	۲-۹-۳- کود هی
۱۱۸	۲-۹-۴- کنترل علفهای هرز
۱۳۰	۲-۹-۵- افات باقلا
۱۴۰	۲-۹-۶- برداشت باقلا
۱۴۱	۲-۹-۷- خواص باقلا
۱۴۳	۲-۹-۸- ارزش غذایی باقلا
۱۴۴	۲-۹-۹- ژنتیک و اصلاح باقلا
۱۴۵	۲-۹-۱۰- روشهای اصلاحی
۱۴۵	۲-۹-۱۰-۱- وارد کردن واریتههای جدید
۱۴۵	۲-۹-۱۰-۲- انتخاب توده‌ای
۱۴۶	۲-۹-۱۰-۳- روش تلاقی برگشتی
۱۴۶	۲-۹-۱۰-۴- موتاسیون
۱۴۶	۲-۹-۱۱- اهداف اصلاحی
۱۴۶	۲-۹-۱۲- نمونه‌ای از طرح‌های تحقیقی باقلا

فصل سوم: ماش

۱۵۱	۳-۱- ماش
۱۵۱	۳-۲- اهمیت اقتصادی ماش
۱۵۱	۳-۳- نیازهای اکولوژیکی
۱۵۱	۳-۳-۱- آب و هوا
۱۵۲	۳-۳-۲- خاک
۱۵۲	۳-۴- گیاهشناسی ماش
۱۵۳	۳-۵- ارقام ماش
۱۵۳	۳-۵-۱- گوهر
۱۵۳	۳-۵-۲- پرتو
۱۵۳	۳-۵-۳- مهر

۱۵۳	۳-۶- کاشت
۱۵۳	۳-۷- داشت
۱۵۳	۳-۷-۱- آبیاری
۱۵۴	۳-۷-۲- کودهای مورد نیاز ماش
۱۵۴	۳-۷-۳- مبارزه با علف‌های هرز
۱۵۶	۳-۷-۴- آفات ماش
۱۶۲	۳-۷-۵- تناوب زراعی ماش
۱۶۲	۳-۷-۶- برداشت
۱۶۲	۳-۷-۷- ترکیب شیمیایی و ارزش غذایی
۱۶۳	۳-۷-۸- ارزش غذایی ماش
۱۶۵	۳-۷-۹- خیس ماش
۱۶۸	۳-۷-۱۰- بررسی ویژگی‌های فنولوژیک و عملکرد سه رقم ماش
۱۷۱	منابع

حبوبات دارای ارزش غذایی زیاد و از منابع مهم تأمین پروتئین می‌باشند. از نظر زراعی و تقویت حاصل‌خیزی خاک و کشاورزی پایدار حائز اهمیت هستند. در دنیا سطح زیر کشت حبوبات در حدود ۷۰ میلیون هکتار و تولید آن نزدیک به ۶۰ میلیون تن می‌باشد. در ایران در حدود ۱ میلیون هکتار از اراضی زراعی به کشت حبوبات آبی اختصاص دارد و معادل ۵۰۰ هزار تن محصول تولید می‌کند.

مردم برای تأمین نیاز غذایی خود بیش از حد مطلوب از گندم و فراورده‌های آن استفاده می‌کنند. برنامه‌ریزی برای افزایش تولید و استفاده بیشتر سایر محصولات تأمین‌کننده کالری و پروتئین مانند حبوبات که موجب بهبود تغذیه و کاهش فشار بر تقاضای فزاینده مصرف گندم می‌شود، امری ضروری است.

انرژی حبوبات معادل غلات است. از نظر اسیدهای آمینه (به‌خصوص لیسین) غنی هستند. حبوبات با توجه به داشتن ریشه‌های عمیق علاوه بر تحمل شرایط خشکی که جهت کشت در مناطق خشک توصیه می‌شود با داس ویژگی تثبیت ازت موجب بهبود حاصل‌خیزی خاک اعم از خواص فیزیکی، شیمیایی و زیست‌شناسی و نقش مهمی در پایداری نظام کشاورزی ایفا می‌کند. به همین خاطر حبوبات در تناوب زراعی جایگاه مناسب داشته و دامنه سازگاری وسیعی دارند. در عرض‌های جغرافیایی و دامنه‌های حرارتی مختلف مناسب گرسیری و سردسیری قابل کشت می‌باشند. گیاهانی کم توقع و برای کشت در نظام‌های زراعی که دامنه مطلوب هستند.

از آنجا که ایران به علت شرایط مساعد اقلیمی دارای پتانسیل مناسبی برای افزایش تولید حبوبات است برنامه‌ریزی برای صادرات منظم لازم و منطقی، نظر می‌رسد.